

Förvaltnings- rättslig tidskrift 2 '14

Ulrika Melander

Från Högsta förvaltningsdomstolen. December 2013–februari 2014 (s. 209)

Anneli Svensson

Från JO. Oktober–december 2013 (s. 217)

**Patricia Blanc-Gonnet
Jonason**

Traité de droit administratif – en anmälan (s. 239)

Erik Janzon

Extreme data makeover utan lagstöd: Svensk nationell datatjänst (s. 243)

**Anne-Charlotte
Landelius**

När är en handling färdigställd på annat sätt? (s. 255)

Carl Larsson

Hemliga chefer vid landets länspolismyndigheter – dom i kammarrätten innebär att namn inte längre behöver lämnas ut (s. 271)

Gustav Lindkvist

Bevisfrågor vid ledningsprövning enligt HFD 2013 ref. 74 (s. 273)

Magnus Ahammar

Reflektioner efter en JO-inspektion (s. 299)

Medverkande (s. 301)

ÅRGÅNG 77 • 2014 • HÄFTE 2
STOCKHOLM
EDDY.SE AB I DISTRIBUTION

HEMLIGA CHEFER VID LANDETS LÄNSPOLISMYNDIGHETER

– dom i kammarrätten innebär att namn inte längre behöver lämnas ut¹

av Carl Larsson

”Det är bara i polisstater som polisen aldrig gör fel.” Uttrycket hörs ibland i samband med händelser där polisen kritiseras. Innebörden är att det i Sverige finns möjlighet att granska polisens verksamhet och att missförhållanden uppmärksammas.

Som medborgare är detta tveklöst något att vara glad över. Den som äger våldsmonopolet i en demokrati ska tåla granskning. Således en uppgift för media och särskilt SVT som har regeringens uppdrag att granska makten (9 § sändningstillståndet).

Sedan den 30 januari står dock journalister som granskar polisen inför betydande problem. Detta datum beslutade nämligen Högsta förvaltningsdomstolen att inte ge prövningstillstånd för en dom från kammarrätten i Stockholm (mål nr 6934-13).² Kammarrättens avgörande innebär att personal som arbetar i länskommunikationscentraler vid landets polismyndigheter inte längre behöver uppge sitt namn på fråga från allmänheten. Myndighetens tjänstgöringslista, där namnet finns, omfattas nämligen av sekretess. Ett utlämnande ”kan skada den framtida polisverksamheten” som det står i domskälen.

För att förtydliga: Den reporter som ringer vakthavande befäl för att skriva om nattens brott kan inte längre räkna med att kunna skriva vakthavandes namn i artikeln.

Kammarrättens dom gäller SVT:s upprepade förfrågningar om att få ta del av namnet på vakthavande befäl under ett antal datum i samband med dödsolyckan vid Hjulstabron förra året.³ Uppsalapolisen har lämnat ut uppgifterna till Upsala nya tidning men säger nej till SVT.

¹ Artikeln har tidigare publicerats i Tidningen Journalisten. SVT:s granskning av myndigheternas agerande i samband med dödsolyckan vid Hjulstabron i mars 2013 är nominerad till guldspade 2014.

² Min blogg, där domarna som nämns i artikeln finns samlade: handlingsoffentlighet.com.

³ SVT:s temasajt för rapporteringen: <http://www.svt.se/nyheter/amne/?tag=tag:story@svt.se,2011:Polisjakt%20vid%20Hjulstabron>.

Argumenten har varierat. Likaså kammarrättens domslut som i ett fall är på kolliderande kurs med senare avgöranden från samma domstol (jfr mål nr 3190-13 med 4208-13).

Till stöd för sitt beslut att inte lämna ut uppgifterna till SVT anför kammarrätten ett rättsfall från tiden efter mordet på Olof Palme (RÅ 1991 not. 92). Då begärde en privatspanare att få veta vilka som arbetade i Stockholmspolisens länskommunikationscentral under mordnatten. Regeringsrätten sa inte helt oväntat nej till ett utlämnande. Det lagrum som kammarrätten hänvisar till (18 kap, § 1 st. 2 Offentlighets- och sekretesslagen) omfattas av rakt skaderekvisit. Det innebär sekretess av den svagare graden. Men det spelar alltså ingen roll.

Konsekvensen är att kriminalreportrar i framtiden kan hindras från att följa upp nyheter i fall där polisen lämnat fel information eller där polis misstänks för brott.

Vad som är verkligt svindlande i sammanhanget är att vakthavande befäl i praktiken är myndighetschef efter kontorstid. Men vem han eller hon är behöver alltså inte myndigheten berätta.

Svensk polis har högt förtroende hos allmänheten och sägs ibland vara en av de bästa poliskårerna i världen. Som medborgare är detta tveklöst något att vara glad över. Den som äger våldsmonopolet i en demokrati ska tåla granskning. Det är bara i polisstater som polisen aldrig gör fel.

Men vart är den stat på väg där de som är satta att granska polisen hindras från att göra sitt jobb?

1. Inle
Högsta
HFD 2/
avses pr
bedrive
tillsyn.
2 kap.
i målet
Ett
till FI :
viss skr
lagens
visst d
Fondb
att AA
grund
bankf
varpå
inte ti
bolag
I
bevis
måle
lyser:

1. Se
vå
2. N
3. K
k/
2
b
f
r

MEDVERKANDE

Patricia Blanc-Gonnet Jonason är lektor i offentlig rätt på Södertörns högskola.

Erik Janzon är jur. kand. och fil. kand. Han var tidigare tillsynschef på Datainspektionen och deltog i inspektionen av SND. Idag arbetar han på Arbetsmiljöverket.

Anne-Charlotte Landelius är universitetslektor, docent, vid Handelshögskolan, Göteborgs universitet.

Carl Larsson är journalist på SVT och jur. stud. vid Stockholms universitet.

Gustav Lindkvist är doktorand i offentlig rätt, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet.

Ulrika Melander är justitiesekreterare vid Högsta förvaltningsdomstolen.

Anneli Svensson är föredragande hos JO.

Magnus Åhammar är rådman vid förvaltningsrätten i Stockholm.